

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 661/2025-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Soňa Tóthová, advokátska kancelária, s.r.o., Šafárikovo námestie 2, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 11CoP/68/2025-469 z 25. júla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ochranu rodičovstva podľa čl. 41 ods. 1 ústavy, starostlivosť o deti a ich výchovu podľa čl. 41 ods. 4 ústavy, súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a porušenia princípu najlepšieho záujmu dieťaťa podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa uznesením krajského súdu, ktorý potvrdil uznesenie okresného súdu o nariadení neodkladného opatrenia.

II.

2. Sťažovateľka je matkou v roku 2018 narodenej dcéry, s otcom ktorej od apríla 2022 nežije v spoločnej domácnosti. Otec v júli 2024 podal návrh, ktorým sa domáha zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, a v tomto konaní podal vo februári 2025 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým bude maloletá zverená do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Okresný súd tomuto návrhu uznesením zo 6. marca 2025 vyhovel a do skončenia konania vo veci samej nariadil neodkladné opatrenie, podľa ktorého bude maloletá

striedavo po týždni v starostlivosti oboch rodičov. Odôvodnil to tým, že maloletá je zvyknutá tráviť čas s otcom, sťažovateľka obmedzuje styk maloletej s otcom a voči striedavej starostlivosti maloletá nemala žiadne výhrady. Preto bolo potrebné dočasne upraviť starostlivosť o maloletú tak, aby bola v pravidelnom a nerušenom kontakte s oboma rodičmi a mala zabezpečenú stabilitu prostredia.

3. Sťažovateľka proti uzneseniu podala odvolanie. Namieta, že bolo vydané na základe vyfabulovaných a otcom maloletej prekrútených skutočností. Dočasnú úpravu pomerov považuje za arbitrárnu, predčasnú a nepreskúmateľnú. Podľa sťažovateľky striedavá starostlivosť spôsobuje maloletej zdravotné i psychické problémy a podľa psychologičky maloletá trpí separačnou úzkosťou s nevyhnutnosťou absolvovania psychologickéj terapie, čo opatrovník maloletej ignoroval. Rovnako ignoroval pranie maloletej byť stále s ňou a s otcom len vtedy, keď bude chcieť. Sťažovateľka tiež poukázala na to, že otec zanedbáva školské povinnosti, jej prípravu do školy, hygienu a keď je u otca, navštevuje školský klub, logopéda a krúžky iba čiastočne. Otec k tomu uviedol, že maloletá sa vyjadrila, že striedavá starostlivosť jej vyhovuje, nemá žiadne psychické problémy, chce s ním tráviť čas a aktívne sa maloletej venuje. Správanie matky považuje za manipulatívne a dočasnú úpravu starostlivosti o maloletú považuje za nevyhnutnú preto, lebo sťažovateľka neprimerane obmedzuje styk s jeho dcérou, čo nie je v najlepšom záujme dieťaťa.

4. Krajský súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením potvrdil uznesenie okresného súdu. Uviedol, že zo správy psychologičky z novembra 2024, na ktorú sťažovateľka poukazuje, nevyplýva, že by striedavá starostlivosť na maloletú mala negatívny vplyv. Poukázal na správu Centra pre deti a rodiny z apríla 2025, z ktorej vyplýva, že maloletá sa k týždenného striedaniu jej pobytu u matky a otca vyjadrila pozitívne. Maloletá sa viditeľne, prirodzene a kontaktne vzťahuje k oboj rodičom. U oboch rodičov sú dobré predpoklady sa o maloletú postarať, naplňovať jej emočné a vývinové potreby a kvalitne jej vyplniť voľný čas. Škola vníma maloletú ako bežné dieťa s primeraným zapojením sa do aktivít. Na oboch rodičov reaguje rovnako pozitívne, správa sa prirodzene v spoločnosti otca i matky a neboli u nej zaznamenané prejavy separačnej úzkosti ani depresívne ladenie či zdravotné problémy.

5. Krajský súd uviedol, že tvrdenia sťažovateľky v odvolaní neboli osvedčené a z aktuálnejšej správy Centra pre deti a rodiny vyplýva, že striedavá starostlivosť maloletej vyhovuje a nemá s ňou žiadne závažné problémy. Krajský súd vyhodnotil, že sťažovateľka nemá prednostné postavenie pri starostlivosti o maloletú, obaja rodičia majú rovnaké práva na výchovu svojho dieťaťa a maloletá má tiež právo, aby ju vychovávali obaja rodičia v rovnakom rozsahu. Neboli uvedené žiadne závažné dôvody, ktoré by boli spôsobilé obmedziť maloletú na tomto jej práve. Obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky. Nedostatky uvádzané sťažovateľkou nie sú takej intenzity, aby diskvalifikovali otca z výchovy a starostlivosti o maloletú. Preto bolo dôvodné dočasne upraviť pomery maloletej, tieto zastabilizovať, keďže sťažovateľka bránila otcovi v rovnomernom styku s maloletou a zotrvať v už realizovanej striedavej osobnej starostlivosti.

III.

6. Sťažovateľka poukazuje na to, že krajský súd sa nevysporiadal s jej odvolacími námietkami, ktoré znevážil, prekrúca ich alebo ignoruje a rozhodol formalisticky a arbitrárne. Namieta, že súdy sa nevysporiadali s jej návrhom na nariadenie znaleckého dokazovania znalcom z odboru klinickej psychológie dospelých a detí. Zastáva názor, že dochádza k porušovaniu jej rodičovských práv a povinností, pretože je do nich neprímeraným a nezákonným spôsobom zasahované tým, že nielen okresný, ale ani krajský súd nezohľadnil jej námietky, je voči nej šikanóznym, keďže vznáša voči ňou predložených dôkazov kritiku, ktorá nemá vecné a odborné opodstatnenie a vychádza z ničím nepodložených tvrdení otca. Sťažovateľka namieta, že krajský súd nerozhodol o vyživovacej povinnosti rodičov k maloletej, a tiež to, že nenariadil vo veci pojednávanie a vykonával dokazovanie iba dočasnou správou Centra pre deti a rodiny.

7. Podľa sťažovateľky je zvrátenie striedavej starostlivosti viac než neočakávané a v prípade jeho zvrátenia môžu byť napáchané škody na psychickom zdraví maloletej a dlhodobo tak porušovaný jej najlepší záujem. Krajský súd podľa sťažovateľky neprímerane zasiahol do každodenného života sťažovateľky i maloletej, ktoré mali dlhodobo stabilný vzťah a režim. Sťažovateľka poukázala na nedostatočne vykonané dokazovanie nevyhnutné pre riadne rozhodnutie o nariadení striedavej starostlivosti. V odôvodnení krajského súdu podľa sťažovateľky absentuje odôvodnenie existencie naliehavej spoločenskej potreby a primeranosti zásahu.

IV.

8. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá.

9. K namietanému uzneseniu krajského súdu treba uviesť, že k preskúmvaniu uznesení o nariadení neodkladného opatrenia ústavný súd pristupuje zdržanlivo, vychádzajúc z právneho názoru, podľa ktorého zásadne nie je oprávnený zasahovať do rozhodnutí všeobecných súdov, ktorými nariaďujú či zrušujú neodkladné opatrenia, a to nielen preto, lebo nie je opravnou inštanciou v rámci sústavy všeobecných súdov, ale aj preto, lebo ide o také súdne rozhodnutia, ktorými sa do práv a povinností účastníkov konania (spravidla) nezasahuje konečným spôsobom. Ústavný súd meritórne posudzuje neodkladné opatrenia zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o vydaní neodkladného opatrenia alebo o zamietnutí návrhu na jeho vydanie, resp. zrušenie pristupuje len za celkom výnimočných okolností. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o neodkladných opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu (II. ÚS 435/2021, I. ÚS 19/2020). Aj v konaní o návrhu na vydanie či zrušenie neodkladného opatrenia však musia byť rešpektované minimálne požiadavky, ktoré tvoria podstatu základného práva na súdnu ochranu. Rozhodnutie o návrhu na vydanie či zrušenie neodkladného opatrenia musí mať predovšetkým zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť primeraným spôsobom odôvodnené.

10. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou domáha ďalšieho preskúmania správnosti rozhodnutia o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia. Účelom konania pred ústavným súdom je však ochrana ústavnosti, a nie poskytnutie ďalšieho opravného prostriedku umožňujúceho prehodnocovať správnosť záverov všeobecných súdov. Zo strany sťažovateľky pritom ide o opakovanie argumentácie, ktorú uviedla pred všeobecnými súdmi. Rozhodnutiu krajského súdu nemožno vyčítať, že sa nezaoberalo všetkými tvrdeniami sťažovateľky či otca maloletej, keďže zistenie skutkového stavu založené na úplnom dokazovaní bude predmetom konania vo veci samej. Účelom postupu, ktorý predchádza rozhodnutiu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nie je definitívne zistenie skutkového stavu a právne zhodnotenie zistených skutočností na úrovni rozhodnutia vo veci samej.

11. Krajský súd v namietanom rozhodnutí primerane vysvetlil, z akého dôvodu sa stotožnil s rozhodnutím okresného súdu, že maloletá bude predbežne zverená do striedavej starostlivosti, keď za rozhodujúci prvok považoval to, že striedavá starostlivosť už aj pred vydaním neodkladného opatrenia prebiehala, maloletá s otcom chce tráviť čas a sťažovateľka neuviedla žiadne závažné dôvody, pre ktoré by maloletá musela byť iba v jej výhradnej starostlivosti. Krajský súd preto nevidel dôvod, pre ktorý by dočasne do rozhodnutia vo veci samej nemala maloletá zotrvať v už realizovanej striedavej osobnej starostlivosti a nezastabilizovať tak aktuálnu situáciu. Krajský súd v namietanom rozhodnutí primerane vysvetlil dôvody, prečo nepovažuje za skutkovo a právne osvedčený záver o tom, že otec maloletej nie je schopný zvládnuť osobnú starostlivosť o maloletú. Krajský súd rovnako vychádzal zo správy Centra pre deti a rodiny z apríla 2025, ktorou bolo osvedčené, že striedavá starostlivosť maloletej vyhovuje a nemá s ňou žiadne závažné problémy.

12. Sťažovateľka sa v ústavnej sťažnosti v podstate dovoľáva toho, aby jej rozhodnutím o neodkladnom opatrení bola zabezpečená taká miera dôkaznej istoty, právneho posúdenia a s tým spojená vecná správnosť (navrhované znalecké dokazovanie, nariadenie pojednávania, rozhodnutie o vyživovacej povinnosti), akú treba očakávať od rozhodnutia vo veci samej. Neodkladná, predbežná úprava však, prirodzene, nie je zárukou vecnej správnosti, a preto od nej ani nemožno očakávať naplnenie tých atribútov súdneho rozhodovania, ktorých sa sťažovateľka vo vzťahu k rozhodnutiu krajského súdu o neodkladnom opatrení v snahe o expanziu základných práv do tohto typu súdneho rozhodnutia dovoľáva. Práve preto sa čl. 6 ods. 1 dohovoru spravidla neaplikuje na rozhodovanie o neodkladných opatreniach (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 15. 10. 2009 vo veci Micallef v. Malta, sťažnosť č. 17056/06, body 74 a 75).

13. Uznesenie krajského súdu nie je svojvoľné alebo nedostatočne odôvodnené. Rovnako nemožno dospieť k záveru, že by nedôvodne neposkytovalo ochranu rodičovským právam sťažovateľky a že by šlo o také rozhodnutie krajského súdu, ktoré by predstavovalo zásah do ústavou garantovaného súkromného a rodinného života. Ide o stav, ktorý primárne nie je následkom rozhodnutia krajského súdu, ale rozhodnutia sťažovateľky a otca maloletej ďalej nežiť v partnerskom a v rodičovskom zväzku, s čím je spojená aj potreba úpravy rodičovských práv a povinností, ak rodičia nie sú schopní sa na nej dohodnúť. Nemožno preto dospieť k záveru o porušení sťažovateľkou uvedených ústavných práv podľa čl. 19 ods. 2, čl. 41 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1 a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Dohovor o právach dieťaťa obsahuje dve skupiny právnych noriem.

Prvú tvoria normy priamo vykonateľné a druhú normy, ktoré nie sú priamo aplikovateľné, medzi ktoré patrí aj čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa. (HODGKIN, R. – NEWELL, P. Implementation Handbook for the Convention on the Rights of the Child. Ženeva: UNICEF Regional Office for Europe, 2007, s. 39, 83 a 158). Preto je vylúčené namietané porušenie sťažovateľkou uvedeného čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu